

Onderwerp Beantwoording vragen ex art. 38 RvO SP
over kwijtschelden schulden

Steller E.F. Wams

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 57 64 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk

Datum 29-1-2020 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij doen wij u toekomen ons antwoord op de door de heer J. Dijk van de SP gestelde vragen ex art. 38 RvO over kwijtschelden schulden. De brief van de vragensteller treft u als bijlage aan.

Op 13 december 2019 heeft de SP vragen gesteld over de kwijtschelding van schulden naar aanleiding van het nieuws van het kwijtscheldingbeleid van de gemeente Arnhem. Het gaat hierbij om schulden die zijn ontstaan door te veel ontvangen uitkeringsgeld of door een leenbijstand. Wanneer we in de beantwoording spreken over schulden, dan hebben we het over deze schulden, tenzij dat anders wordt vermeld.

Het college kiest voor een vooruitstrevende aanpak rondom schulden, zoals ook is vastgesteld in het armoedebelief Toekomst met perspectief. Een onderdeel daarvan is het kwijtschelden van schulden bij de gemeente zelf als iemand een schuldhulp-traject goed heeft doorlopen. Daarnaast zetten we ook in op andere manieren om schulden aan te pakken. We willen met energiebedrijven en corporaties samenwerken om de vicieuze cirkel van opstapeling van schulden te doorbreken. Ook een pilot om schulden af te kopen en het jongerenperspectieffonds staan op de agenda.

Naast een vooruitstrevende aanpak rondom schulden hanteert de gemeente Groningen een sociaal debiteurenbeleid dat schulden voorkomt of perspectief biedt op een schuldenvrij leven. De gemeente Arnhem treedt met een aantal maatregelen in de voetsporen van de gemeente Groningen. De gemeente Arnhem verlaagt de incassokosten van € 700,- naar € 75,- euro, overweegt om geen wettelijke rente in rekening te brengen en heeft de beslagvrije voet

vastgesteld op 95% van de bijstandsnorm. De gemeente Groningen brengt al sinds 2017 geen incassokosten in rekening en rekent geen wettelijke rente bij uitstel van betaling. De beslagvrije voet is bij de gemeente Groningen vastgesteld op 90% van de bijstandsnorm, maar we roepen mensen altijd op om actuele gegevens te verstrekken over de woonkosten en zorgpremie, zodat we zo nodig de beslagvrije voet kunnen aanpassen. Vaak betekent dit dat er geen beslag gelegd mag worden op het inkomen.

Wat betreft het kwijtschelden van schulden gaat het Groningse debiteurenbeleid 2017 - net als het nieuwe Arnhemse beleid - uit van kwijtschelding van niet fraudeschulden na drie jaar aflossing als de schuldenaar erom vraagt. Echter, de directie Inkomen van de gemeente Groningen werkt sinds november 2019 aan een proactieve schuldenaanpak voor mensen in de bijstand. Wij schelden dan schulden kwijt die voldoen aan de criteria voor kwijtschelden zonder dat daar een aanvraag voor is gedaan. Schuldenaren worden daarover schriftelijk geïnformeerd. Dit klinkt mooi, maar we zijn er nog niet.

Schulden kwijtschelden heeft alleen zin voor mensen die daardoor daadwerkelijk in een betere positie terecht komen. Inwoners die in een problematische schuldsituatie verkeren en na kwijtschelding door de gemeente nog steeds in een problematische schuldsituatie verkeren schieten hier feitelijk helemaal niets mee op. De gemiddelde schuldenlast van mensen die zich bij de schuldhulpverlening melden was het afgelopen jaar € 43.300,= verdeeld over 14 schuldeisers¹. Zonder hulp bij de totale schuld heeft een inwoner dan in het gunstigste geval bij kwijtschelding van de schuld nog bijvoorbeeld € 35.000 aan overige schulden over verdeeld over 13 schuldeisers. Ze zaten in de problemen en zitten dat dan nog steeds.

Wij hebben de ambitie om de schuldenproblematiek van onze inwoners structureel aan te pakken. Daarom vinden we het wenselijk dat mensen met problematische schulden hulp krijgen van de GKB om ook van de overige schulden af te komen. In onze gemeente zijn er korte lijnen tussen de afdelingen Inkomen en de GKB waardoor warme overdracht/tijdige verwijzing van mensen met (problematische) schulden kan plaatsvinden. Wat betreft het kwijtschelden van schulden zoeken we de aansluiting bij de plannen over schuldhulpverlening uit het ontwikkelplan Toekomst met perspectief.

Is het college op de hoogte van het kwijtschelden van schulden door de gemeente Arnhem? Zo ja, wat vindt zij van deze plannen? Zo niet, waarom niet?

Het college is op de hoogte van het kwijtschelden van schulden door de gemeente Arnhem. Wat betreft het beleid met betrekking tot kwijtschelding

¹ NVVK <https://jaarverslag.nvbk.eu/2018/toelichting-cijfers/index.html>

van de gemeente Arnhem² komt die grotendeels overeen met van die van de Gemeente Groningen.³ De gemeente Arnhem heeft de termijn voor het kwijtschelden van schulden verlaagd van 5 en 7 jaar naar 3 jaar. De gemeente Groningen hanteert al sinds 2017 de norm van 3 jaar. Wij vinden dit ook een verstandig besluit van de gemeente Arnhem. Het is niet wenselijk om mensen onnodig lang met schuld te belasten, terwijl bekend is dat ze de schulden niet kunnen inlossen.

Het plan van Arnhem om op grote schaal schulden kwijt te schelden is ogenschijnlijk sympathiek. Voor mensen zonder problematische schulden biedt dit een uitkomst, maar de inwoners met problematische schulden zijn niet altijd beter af. Zij hebben alleen baat bij een geslaagde schuldenregeling waarin alle schulden worden meegenomen. Als de gemeente geen schuldeiser meer is in deze gevallen, verliest zij ook haar positie als meewerkende schuldeiser. Andere schuldeisers die weigerachtig zijn om mee te werken in een minnelijke regeling krijgen door de afwezigheid van de gemeente als meewerkende schuldeiser een belangrijkere positie. Zij hebben dan immers een groter aandeel in de totale schuldenlast. Ook dit kan nadelig zijn voor het welslagen van een schuldenregeling voor deze burgers.

Kan het college aangeven hoeveel mensen in de gemeente Groningen in de schulden zitten? En hoeveel schulden hiervan volgens de aanpak van de gemeente Groningen zouden worden kwijtgescholden?

Nee, we kunnen wel aangeven hoeveel mensen schulden hebben bij de gemeente Groningen door een leenbijstand of te veel ontvangen uitkering. Het gaat om 4152 lopende vorderingen verdeeld over 2718 mensen. Daarnaast lopen er 1422 fraudevorderingen verdeeld over 720 mensen. Tussen deze groepen bestaat overlap: in totaal gaat het om 3188 mensen. We kunnen op dit moment niet aangeven hoeveel mensen voor kwijtschelding in aanmerking komen volgens de aanpak van de gemeente Groningen.

Bent u bereid te onderzoeken of en welke schulden kwijt te schelden zijn en hoeveel geld dit betreft? Zo ja, hoe en wanneer wilt u dit doen? Zo niet, waarom niet?

Wij zijn bereid te onderzoeken welke schulden kwijt te schelden zijn. De criteria voor kwijtschelding zijn de reden van de schuld, de ontstaansdatum van de schuld en de gedane aflossingen. Als de reden van de schuld niet-fraude gerelateerd is, de ontstaansdatum ouder is dan 36 maanden en de schuldenaar aan zijn aflossingsverplichting heeft voldaan, kunnen we de schulden kwijtschelden. Medio 2020 verwachten we hierover meer te kunnen zeggen.

² Artikel 3 van de Beleidsregels kwijtschelding gemeente Arnhem Cluster Werk & Inkomen 2020
<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2019-302666.html>

³ Artikel 11 van de Beleidsregels terug- en invordering Participatiewet, IOAW EN IOAZ 2017 (Debiteurenbeleid 2017)
[https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Groningen%20\(Gr\)/CVDR456838/CVDR456838_1.html](https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Groningen%20(Gr)/CVDR456838/CVDR456838_1.html)

Fraudevorderingen ontstaan na 1 januari 2013 kunnen wij wettelijk gezien niet kwijtschelden. Bij fraudevorderingen kunnen we meegaan met een minnelijke schuldregeling, maar de restschuld wordt niet kwijtgescholden. Wettelijk is dat toegestaan wanneer de fraudevorderingen 10 jaar oud zijn en dat is pas van toepassing in 2023.

Bent u bereid de schulden kwijt te schelden volgens de manier waarop de gemeente Arnhem dit doet en dit te bekostigen uit het rekeningresultaat 2019? Zo niet, waarom niet?

Wij hebben vertrouwen in onze eigen aanpak waarbij we net als Arnhem schulden kwijtschelden, maar wel met de ambitie om de totale schuld van mensen aan te pakken. Sinds november 2019 scheldt de gemeente Groningen proactief schulden kwijt van bijstandsgerechtigden. Daarbij willen we sterker de verbinding leggen met de GKB om de totale schuldenlast aan te pakken. Met schuldenaren buiten de bijstand werken we als gemeente altijd mee aan een minnelijke schuldenregeling als mensen zich melden bij de GKB, hetgeen in de praktijk vrijwel altijd kwijtschelding betekent en hulp bij de gehele schuldsituatie.

Het is niet nodig het kwijtschelden van schulden te bekostigen uit het rekeningresultaat 2019. Binnen de begroting is een post voor het kwijtschelden van schulden beschikbaar, namelijk de Voorziening dubieuze debiteuren. Dit is een percentage van het totaalbedrag aan uitstaande vorderingen. Het percentage wordt jaarlijks geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

Wij verwachten dat de vragen over het kwijtschelden van schulden zo voldoende zijn beantwoord.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.